

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 13

Utgitt 28 mars

1933

Skriv frå Socialdepartementet.

18 mars.

Etter fullmakt gjevi ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle umbrigde vedtaket åt Årdal heradstyre i møte 6 august 1932 um brigde av § 1 i den vedtekta som gjeld um stengjingstid for utsalsstader i Årdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

Brigdet gjeld inntil vidare å rekna frå og med 10 april d. å.

§ 1 i vedtekta skal heretter lyda so:

§ 1. Yrkedagane skal alle utsalsstader i Årdal vera stengde frå kl. 19 med desse undantak:

- a. 1 og 17 mai skal det vera stengd frå kl. 13, og
- b. jol-, påske- og pinseaftan frå kl. 16. Desse reglane gjeld ikkje dei siste 8 yrkedagane fyre jolaftan. Då kan utsalsstadene halda ope so lenge vedkomande sjølv finn det turvande.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

18 mars.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre de av Halden bystyre i møte 20 oktober 1931 vedtatte bygningsvedtekter for Halden og den del av byggebeltet i Berg herred som er underlagt Halden, samt byggebeltet i Idd herred, dog med en enkelt tilføielse.

Samtidig opheves følgende eldre bestemmelser:

1. De ved kongelige resolusjoner av 15 august 1898 og 6 februar 1899 approberte byggeforskrifter.
2. Kongelig resolusjon av 5 mai 1908 angående benyttelse av flat taksten forsåvidt angår Halden.
3. De ved kongelige resolusjoner av 22 mai 1909 og 12 juli 1910 meddelte almindelige dispensasjoner fra murtvangsloven.
4. Kongelig resolusjon av 5 oktober 1915 angående regler for anbringelse av husnummerskilter.
5. Kongelig resolusjon av 6 august 1920 om tilleggsbestemmelser til § 24 i loven av 1896.

18 mars. 6. Kongelig resolusjon av 16 juni 1922 angående tilleggsbestemmelser til § 63 i loven av 1896.

De nye bygningsvedtekter er approbert sålydende:

Bygningsvedtekter for Halden og den del av byggebeltet i Berg herred som er underlagt Halden, samt byggebeltet i Idd herred.

§ 1. I de strøk som omfattes av den for Tangen gård i Idd (byggebeltet) under 5 mai 1931 approberte reguleringsplan skal ingen bygning kunne opføres med større grunnflate enn 150 m². Avstanden mellom bygningene skal være minst 10 meter, herfra kan bygningsrådet tilstede undtagelser når bygningslovens bestemmelser iakttas. Frittliggende uthus må ikke opføres uten bygningsrådets tillatelse.

På de tomter, hvor bebyggelsen på reguleringskartet er angitt med rød farve, må alene opføres murbygninger med inntil 2 etasjer og med beboelsesrum på loftet.

§ 2. (Til lovens § 8). Bygningsrådet bemyndiges til å meddele midlertidige undtagelser fra lovens bestemmelser som foreskrevet i lovens § 8.

§ 3. (Til lovens § 13.) Bygningsrådet består av politimesteren, helserådets ordfører, brandchefen (stadsingeniøren) og 3 av bystyret valgte medlemmer.

§ 4. (Til lovens § 28^a.) Bygningsrådet kan foreta mindre vesentlige forandringer i gjeldende regulering eller senere vedtatt byplan i sådan utstrekning og på sådan måte som fastsatt i lovens § 28^a. Forandringer som berører statens eiendom må på forhånd stadfestes av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 5. (Til lovens § 57.)

a. Hva der i denne paragraf er fastsatt for tinglysning av hjemmelsbrev på solgt eiendom skal også gjelde tinglysning av feste­brev.

b. Vedtekter og tariff for opmåling av tomter.

1. De i bygningslovens § 57 påbudte opmålingsforretninger administreres av stads­konduktøren (opmålings­chefen) eller på hans ansvar av den han dertil bemyndiger, og overværes av et av stads­konduktøren (opmålings­chefen) opnevnt kartvidne.

2. Begjæring om opmåling innsendes av vedkommende grunns eier eller leier, eller av vedkommende kommune. Begjæringen skal så vidt mulig inneholde en nøiaktig opgave over grunnens grenser og beliggenhet, gate og nummer, og om forlanges være led­saget av riss.

3. Forretningen berammes av stadskonduktøren. Det 18 mars. påligger rekvirenten å besørge berammelsen forkynt for, eller lovlig varsel vedtatt av dem, hvis eiendommer berøres av opmålingen. Berammelsen skal forsynes med påtegning om, at forkynnelsen har funnet sted eller at lovlig varsel er vedtatt, og innsendes til stadskonduktøren innen kl. 12 dagen før opmålingen. Rekvirenten påviser i marken grensene for det grunnstykke som ønskes opmålt og fremlegger mulige hjemmelsdokumenter med grensebeskrivelse. Han fremskaffer det fornødne antall peler for grunnens avmerkning og besørger nedramningen.
4. Møter rekvirenten hverken personlig eller ved fullmektig til berammet tid og sted, eller viser det sig at de meddelte opgaver er ufullstendige og uriktige, eller er materiell og mannskap til tomtens avmerkning ikke til stede, er administrator berettiget til å nekte forretningens fremme.
5. Administrator fører det fornødne håndriss. Opmålingen skal så vidt mulig knyttes til hovedkartverkets fastmerker. Foruten grensemålene optas så mange mål som er nødvendige for en nøiaktig opkonstruksjon.

Kartet optegnes i bekvem målestokk, som regel i 1 : 500, forsynt med påskrevne mål og nordlinje og blir med beskrivelse og arealangivelse å innføre i en dertil bestemt protokoll, som for hver forretning underskrives av stadskonduktøren og vedkommende kartvidne.

Den på tomten forhånden værende bebyggelse skal inntegnes, likeså de tomten berørende reguleringslinjer.

6. Opstår tvist om beliggenheten av grenselinje, er partene berettiget til å få sine påstander anført i beskrivelsen og de påståtte grenser avmerket på kartet. Administrator kan, om partene deri er enige, avsi kjennelse for hvor grensen skal gå.
7. Avdeling av nye tomter eller deling av eldre opmålte tomter skal godkjennes av bygningsrådet. Når sådan godkjennelse foreligger, kan tomten av stadskonduktøren forsynes med nummer, og i byggebeltet skylddeling i tilfelle foretas.

Bygningsrådet kan, når deling skal utføres, forlange at tomteplan for et nærmere avgrenset område innsendes. Denne skal foreligge i 2 eksemplarer, hvorav det ene i holdbar utførelse. Det skal påses,

18 mars.

at tomtene får en for en smuk og velordnet bebyggelse hensiktsmessig form og størrelse.

8. For opmålingsforretning m. v. erlegges av rekvisenten betaling til bykassen efter følgende regulativ:

For opmåling og kart inntil 300 m². . . kr. 15,00

» » » » 300 m² til 1000 m² » 25,00

Over 1000 m² kr. 10,00 for hvert over-
skytende m² eller del derav inntil
6000 m².

Derefter kr. 5,00 for hvert 1000 m² eller
del derav.

Påvisning av gatehøide » 5,00

» » enkelt gatelinje » 10,00

» » gatelinjer ved hjørnetomt . . » 15,00

Inntegning av bebyggelse » 10,00

Grensepåvisning » 15,00

Særskilt utskrift av kartprotokoll med kart » 10,00

Attester » 5,00

§ 6. (Til lovens § 61.) Ingen grunn må bebygges med bygning bestemt til varig opphold for mennesker og ingen eldre bygning innredes eller tas i bruk hertil (jfr. §§ 104 og 105) uten at der til enhver tid er tilfredsstillende adgang til godt og tilstrekkelig drikkevann.

Twistemål avgjøres av helserådet.

§ 7. (Til lovens § 62.) Ethvert grunnstykke som utenfor regulert strøk bebygges med bygning bestemt til varig opphold for mennesker eller hvor eldre bygning innredes til sådant bruk, må ha eller skaffes sådan adkomst som bestemt i § 62.

§ 8. (Til lovens § 75.)

1. Enhver til varig opphold for mennesker innredet bygning skal ha et gårdsrum av mest mulig regelmessig form. I murtvangssonen skal gårdsrummet utgjøre minst $\frac{1}{4}$ del av den bebyggede grunnflate og ikke være mindre enn 50 m², dets minste utstrekning ikke under 6 m.

2. I trestroket må gårds plassens størrelse være minst $\frac{1}{3}$ del av den bebyggede grunnflate, minste størrelse 80 m² og minste utstrekning 8 m.

3. Hvor flere grunneiere, hvis tomter støter umiddelbart til hinannen, slår sig sammen om felles gårdsrum, må dette ved tinglyst erklæring sikres en minste bredde svarende til den for kvartalet bestemte største gesimshøide. Disse felles gårdsrum må ikke opdeles ved gjerder således, at det hindrer brandvesenets disposisjoner.

Brandchefens tillatelse må innhentes før sådan deling 18 mars.
med gjerder foretas.

§ 9. (Til lovens § 88.) Alle himlinger i bygninger med mer enn 2 etasjer uten helt ildfast etasjeadskillelser skal være forsynt med ildsikker puss.

§ 10. (Til lovens § 94.)

1. Heisesjakter som inne i bygninger forbinder flere over hinannen liggende adskilte etasjer, må som regel ikke anbringes i nærheten av ildsteder og i rum med ildsfarlige bedrifter og må ha ildfaste vegger, der kun er forsynt med de fornødne dør- og lysåpninger. Inne i disse sjakter er det kun tillatt å anbringe de til heisen hørende deler som heisestol, føringer og bevegelersinnretninger (som tau, kjettinger, motveker, drivcylinder etc.).
2. Materiale og tykkelser for de ildfaste sjaktvegger skal utføres overensstemmende med bygningskontrollens fordringer.
3. Sjaktene må ha jevne og glatte vegger, så vidt mulig fri for fremspring og fordypninger, og de må i den øvre ende være ildfast avdekket eller føres 0,20 m over takflaten. Munner sjakten ut i gårds plass eller i det fri, er avdekning med ikke brennbart materiale tilstrekkelig.
4. Fra bestemmelsene om ildfaste sjaktvegger er undtatt:
 - a. Heiser som er anordnet i trappehus eller forbinder over hinannen liggende gallerier, plattformer eller lignende.
 - b. Heiser som kun forbinder to over hinannen liggende etasjer, og som er således innrettet, at de enten ved hjelp av stolen eller ved automatiske lemmer både i øverste og nederste stilling helt lukker gulvåpningen.
 - c. Småheiser, hvorved forståes heiser, som ikke kan betredes og som i privathus kun forbinder 2 over hinannen liggende etasjer.
5. Gjennembrytning av golv utenfor heisesjakten eller heisebanen for motveker eller lignende er kun tillatt, når der mellem de enkelte gjennembrytninger anbringes ildfaste mantler i hele etasjehøiden.

Ved gjennembrytning av golv av styreinnetning utenfor heisesjakten må styretauet eller stangen anbringes i tettsluttende hylse i gulvet.

6. Lysåpninger i sjaktvegger skal være forsynt med vinduer, som ikke kan åpnes inn mot sjakten. De må heller ikke kunne åpnes av uvedkommende.

- 18 mars. 7. Lysåpninger som ikke vender ut i det fri skal være forsynt med minst 10 mm tykt ildfast glass i ildsikker innfatning.
8. a. Heiser ved hvilke sjakt ikke fordres, skal på annen betryggende måte innhegnes, så mennesker ikke kan komme til skade.
- b. Sådanne innhegning skal være av minst 2 m høide og, undtagen for de i punkt 4 c nevnte småheiser, av ikke brennbart materiale. Består den av gitter, ståltrådnnett eller lignende, må dette ikke ha større maskevidde enn 1 cm², medmindre avstanden mellom gitter og heisestol respektive motvekt er så stor, at større åpninger kan tilstedes.
9. a. Enhver inngangs- eller inntaksåpning i sjaktvegg eller innhegning skal være forsynt med dør, der ikke kan slå inn i heisebanen.
- b. Såfremt heisestol ikke befinner sig foran døråpningen, må døren ikke kunne åpnes utenfra uten anvendelse av spesiell nøkkel eller lignende.
- c. Døren må være selvlukkende såfremt den ikke står i sådant avhengighetsforhold til heisestolen at ingen fare er å befrykte.
- d. Bestemmelsene i punktene b og c gjelder ikke dør for inntaksåpning som ligger minst 80 cm over gulvet.
10. Dører i sjakter hvor ildfaste vegger fordres, skal være ildfaste, enten av tre med tett jernbelegg på begge sider eller av annen godkjent ildfast konstruksjon. Vender dørene ut i det fri, gjelder denne bestemmelse ikke.
11. Hvor der fordres en nøiaktig samvirken mellom låsdelene på karm og dør (til eks. ved lås med elektriske dørkontakter), skal karmene være av tilstrekkelig solid jern.
12. Kontroll med anlegg av person-, vare- og småheiser m. v. påhviler stadsingeniøren til hvem sådanne anlegg skal anmeldes særskilt utenfor bygningsanmeldelsen. Det må ikke tas i bruk før det er godkjent av stadsingeniøren og skal senere kontrolleres minst én gang årlig av ham.

Herfor erlegges en godtgjørelse til bykassen av kr. 20,00 for hvert nyanlegg og kr. 10,00 for hver senere kontroll.

§ 11. (Til lovens § 97.) Stiger og snefangere av ildfast materiale skal alltid anbringes på bygninger med mer enn 2 etasjer. For lavere bygninger anbringes sådanne i den utstrekning som bygningsrådet bestemmer i hvert enkelt tilfelle.

§ 12. (Til lovens § 98.) Takvann skal ledes til kloakk 18 mars. (hvor dette er mulig), medmindre bygningsrådet fritar herfor.

§ 13. (Til lovens § 113.) Murtvangsstrøket omfatter hele byen med undtagelse av Tistedalen, Os og nordskrånningen av festningsfjellet ned til elven, overensstemmende med de grenser som er avsatt på et til Arbeidsdepartementet innsendt kart.

§ 14. (Til lovens § 137¹.) Ethvert byggearbeide skal foreståas av en av bygningsrådet godkjent fagmann under sådant ansvar og på sådan måte som er bestemt i bygningslovens § 137.

§ 15. (Til lovens § 144.) For anmeldelse og kontroll med byggearbeiders utførelse samt meddelelse av attester erlegges for nybygning av 1 etasjes høide nedenstående gebyrer, beregnet efter grunnflatens størrelse:

Bebygget areal.	For anmeldelse.	For kontroll.
Inntil 10 m ²	kr. 2,00	kr. 2,00
» 25 »	» 4,00	» 4,00
» 50 »	» 8,00	» 8,00
» 100 »	» 10,00	» 15,00
» 150 »	» 10,00	» 26,00
» 200 »	» 10,00	» 40,00
» 250 »	» 10,00	» 50,00
» 300 »	» 10,00	» 60,00

For større grunnflater tillegges pr. 50 m²
et tillegg » 8,00

Anmeldelsesgebyret vedlegges anmeldelsen ved innsendelsen.

Gebyr for kontroll betales før ferdigattest utstedes.

For hver følgende etasje beregnes halvparten av hvad ovenfor er bestemt for 1ste etasje. Det samme gjelder kjeller og loftsinnredning, idet det innredede areal legges til grunn for beregningen.

For forandring, ombygning, ominnredning eller reparasjon i eldre bygninger beregnes som foran bestemt, idet den etasje hvor der er mest arbeide regnes som 1ste etasje. For tilleggsanmeldelser før ferdigattest er utstedt betales kr. 2,00. Senere innkomne tilleggsanmeldelser blir å betrakte som nyanmeldelser.

For dispensasjonsandragenders behandling betales som tilleggsgebyr kr. 5,00.

For åpne og lukkede skur, pakkhuser og sjøboder betales halvdelen av ovenstående gebyrer.

For loddpiper og skorstener i eldre og nye bygninger inntil 14 m høide betales kr. 6,00 pr. stk., over 15 m til

18 mars. 20 m kr. 12,00, for høiere skorstener betales kr. 30,00. For almindelige ildsteder, komfyrer, kaminer og mindre murede ildsteder betales kr. 2,00 for anmeldelse, uansett hvor mange sådanne anmeldes samtidig. For dampkjeler, centralopvarmninger og større murede ildsteder, såsom bakerovner og lignende, betales kr. 10,00 for hver.

For efterinspeksjon betales kr. 5,00 pr. gang. Likeså betales kr. 5,00 for attester som måtte forlanges i henhold til bygningsloven. Samtlige gebyrer inngår i bykassen.

§ 16. (Til lovens § 146.) (Denne paragraf gjøres gjeldende for Halden). Helserådet kan påby foranstaltninger for avledning av grunn-, over- og spillvann fra så vel bebyggede som ubebyggede tomter.

§ 17. (Til lovens § 150.) Bygningsrådet kan i den utstrekning det anser fornødent treffe bestemmelser vedkommende de i lovens § 150 omhandlede forhold. For øvrig henvises til sundhetsforskriftenes § 2.

18 mars. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 57 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre det av Solum herredstyre i møter 17 desember 1932 og 4 februar 1933 vedtatte regulativ for betaling for opmålings- og kartforretninger i Skottfoss i Solum herred, Telemark fylke, dog med en enkelt forandring, hvorefter regulativet skal lyde således:

- a. For opmåling og utstikning av tomter og grunner betales når arealet ikke overskrider 500 kvm. kr. 8,00
Hertil legges:
for hvert overskytende 500 kvm inntil og med 5000 kvm » 2,00
for hvert overskytende 1000 kvm inntil og med 20 000 kvm » 2,00
for hvert overskytende 1000 kvm over 20 000 kvm » 1,00
- b. Dessuten betales for kartets tegning:
Når arealet ikke overstiger 5000 kvm » 4,00
Når arealet er mellom 5000 og 10 000 kvm » 7,00
Når arealet er mellom 10 000 og 20 000 kvm » 12,00
Når arealet er mellom 20 000 og 100 000 kvm » 16,00
Når arealet er over 100 000 kvm » 22,00

I denne betaling for opmålings- og kartforretninger er inkludert erstatning for medhjelp, instrumenthold samt forretningens beskrivelse og bekreftet utskrift av samme, men ikke betaling til kartvidne, som erlegges med kr. 2,00 pr. time.

Lov om forandring i lov om Bouvet-øya 24 mars.
av 27 februar 1930. Nr. 1.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitteilig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 10 mars 1933 sålydende:

I.

I lov om Bouvet-øya av 27 februar 1930 nr. 3 endres overskriften til å lyde:

Lov om Bouvet-øya og Peter I's øy.

II.

I samme lov skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1. Bouvet-øya og Peter I's øy er underlagt norsk statshøiher som biland.

§ 2, første punktum. Norsk privatrett og strafferett og den norske lovgivning om rettspleien gjelder for Bouvet-øya og Peter I's øy.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

Lov om endring i lov om kommunestyre 24 mars.
på landet av 30 september 1921. Nr. 2.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitteilig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 10 mars 1933 sålydende:

I.

§ 13 i lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 med senere tilleggslover skal herefter lyde slik:

«Herredstyre eller formannskap kan ikke gjøre noget gyldig vedtak uten at minst halvdelen av medlemmene er til stede.»

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

24 mars. **Lov om endring i lov om kommunestyre**
 Nr. 3. i byene av 30 september 1921.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 10 mars 1933 sålydende:

I.

§ 12 i lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921 med senere tilleggslover skal herefter lyde slik:

«Bystyre eller formannskap kan ikke gjøre noget gyldig vedtak uten at minst halvdelen av medlemmene er til stede.»

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinkel

B. Rolsted

24 mars. **Lov om endringer i og forlenget gyldighet**
 Nr. 4. av lov om industrielt hjemmearbeide av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923 og 15 juni 1928.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 10 mars 1933 sålydende:

I.

Loven om industrielt hjemmearbeide av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923 og 15 juni 1928, skal — med de endringer som er nevnt under II — inntil videre bli ved å gjelde.

II.

Lovens § 17 opheves.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinkel

B. Rolsted

Lov om forandring i lov om forsikrings- 24 mars.
selskaper av 29 juli 1911 og lov om aktie- Nr. 5.
selskaper og kommanditaktieselskaper av
19 juli 1910.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars
1933 sålydende:

I.

I lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 skal § 100
tredje punktum lyde således:

For aktieselskapers vedkommende finner bestemmelsene
i lov om aktieselskaper og kommanditaktieselskaper av 19 juli
1910 § 87, 1ste og 2net ledd, tilsvarende anvendelse, idet det
dog er tilstrekkelig at der er betalt en fjerdedel av aktienes
pålydende beløp dersom disse lyder på navn.

II.

I lov om aktieselskaper og kommanditaktieselskaper av
19 juli 1910 skal § 87 første ledd avsnitt a lyde således:

- a. at der på hver aktie, hvorfor vederlag skal ydes i penger,
er innbetalt det hele beløp;

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

Lov om forandringer i konsesjonslovene 24 mars.
og vassdragsreguleringsloven. Nr. 6.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars
1933 sålydende:

I.

I lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen
fast eiendom av 14 desember 1917 gjøres følgende foran-
dringer:

- 1) I § 19 tilføies som tredje ledd:

For at åtte tiendedeler av et selskaps grunnkapital skal
kunne anses som norsk, må derhos de i annet ledd nevnte
innehavere kunne utøve stemmerett på selskapets general-
forsamlinger med minst åtte tiendedeler av alle stemmer.

24 mars. 2) § 35 skal lyde:

Nr. 6. Den som har panterett i en eiendom eller bruksrett, som han efter denne lov ikke uten konsesjon eller tillatelse kan erhverve med full rettsvirkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil 5 år. Kongen eller den han bemyndiger, kan forlenge denne frist med inntil 5 år. Oversittes fristen, skal øvrigheten på panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den til hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen selge ved tvangsauksjon.

Frist som er fastsatt etter § 31, jfr. § 33, første ledd, kan departementet under særlige omstendigheter forlenge med et passende tidsrum inntil 3 år, når eiendommen eller rettigheten er kjøpt av panthaver på tvangsauksjon for å redde en fordring som tilhører erhververen, og som denne har panterett for i eiendommen. Har panthaveren først tatt pantet til brukelighet, må fristen ikke settes så lang, at den samlede besiddelsestid blir lenger enn 12 år.

3) I § 36 tilføies som sjette og syvende ledd:

Hvis et aktie- eller partserhverv som nevnt i første ledd fra først av ikke overstiger 35 hundredeler av kapitalen, men som følge av at selskapet — uten tillatelse av Kongen eller den han bemyndiger — amortiserer eller i annet øiemed innkjøper aktier eller parter, senere kommer til å utgjøre mere enn 35 hundredeler av de aktier eller parter som ikke er amortisert eller i selskapets eie, blir der å gå frem som nevnt i §§ 31—33 enten overfor de av selskapet erhvervede aktier (parter) eller overfor de i første ledd omhandlede eiendommer og rettigheter.

Hvad foran er sagt om over 35 hundredeler av kapitalen får også anvendelse på en mindre brøkdel, såfremt denne har rett til å avgi stemme for mere enn 35 hundredeler av kapitalen.

II.

I lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 gjøres følgende forandringer:

1) I § 7 tilføies til annet ledd:

For at åtte tiendedeler av et selskaps grunnkapital skal kunne anses som norsk, må derhos de foran nevnte innehavere kunne utøve stemmerett på selskapets generalforsamlinger med minst åtte tiendedeler av alle stemmer.

2) I § 23 nr. 6 tilføies som annet ledd:

Hvad foran er sagt om over 35 hundredeler av kapitalen, får også anvendelse på en mindre brøkdel, såfremt denne har rett til å avgi stemme for mere enn 35 hundredeler av kapitalen.

3) § 23 nr. 8 skal lyde:

24 mars.

Nr. 6.

Overfor erhverv i strid med nr. 3, 6 eller 7 får reglene i §§ 19 og 21 tilsvarende anvendelse, selv om erhvervet ikke er gyldig fordi selskapets styre ikke har samtykket i det. Undlater innehaveren av et aktie- eller partsbrev å utlevere det efterat vedkommende aktie eller part er solgt ved auksjon i henhold til § 21, kan kjøperen på aktieeierens og innehaverens felles bekostning erverve dom til dets mortifikasjon. Hertil kreves ikke særskilt bevilling. Selskapet utferdiger derefter nytt aktiebrev, som skal inneholde uttrykkelig angivelse av at det trer i det mortifiseres sted.

Hvis et aktie- eller partserhverv som nevnt i nr. 6 fra først av ikke overstiger 35 hundredeler av kapitalen, men som følge av at selskapet — uten tillatelse av Kongen eller den han bemyndiger — amortiserer eller i annet øiemed innkjøper aktier eller parter, senere kommer til å utgjøre mere enn 35 hundredeler av de aktier eller parter som ikke er amortisert eller i selskapets eie, blir der å gå frem som nevnt i §§ 19—22 enten overfor de av selskapet erhvervede aktier (parter) eller overfor de i første ledd omhandlede eiendommer og rettigheter.

Siste punktum i nr. 6 får tilsvarende anvendelse.

4) § 24 skal lyde:

Den som har panterett i eiendom som han efter denne lov enten overhodet ikke eller alene med kongelig tillatelse kan erverve med full rettsvirkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil 3 år. Kongen eller den han bemyndiger, kan forlenge denne frist med inntil 3 år. Oversittes en fastsatt frist, skal øvrigheten på panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den til hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen bortselge ved tvangsauksjon.

Frist som er fastsatt i henhold til § 19, jfr. § 22, første ledd, kan departementet under særlige omstendigheter forlenge med et passende tidsrum inntil 3 år, når en eiendom er kjøpt av panthaver på tvangsauksjon for å redde en hververen tilhørende fordring hvorfor has pant i eiendommen. Har panthaver først tatt pantet til brukelighet, må fristen ikke settes så lang at hans samlede besiddelsestid blir mer enn 8 år.

III.

I lov om erhvervelse av dyrket mark av 10 desember 1920 gjøres følgende forandringer:

1) I § 22 nr. 6 tilføies som annet ledd:

Hvad der foran er sagt om over 35 hundredeler av kapitalen, får også anvendelse på en mindre brøkdel, såfremt

24 mars. denne har rett til å avgi stemme for mere enn 35 hundredeler Nr. 6. av kapitalen.

2) § 22 nr. 8 skal lyde:

Overfor erhverv i strid med nr. 3, 6 eller 7 får reglene i §§ 18 og 20 tilsvarende anvendelse, selv om erhvervet ikke er gyldig fordi selskapets styre ikke har samtykket i det. Undlater innehaveren av et aktie- eller partsbrev å utlevere det etterat vedkommende aktie eller part er solgt ved auksjon i henhold til § 20, kan kjøperen på aktieeierens og innehaverens felles bekostning erverve dom til dets mortifikasjon. Hertil kreves ikke særskilt bevilling. Selskapet utferdiger derefter nytt aktiebrev, som skal inneholde uttrykkelig angivelse av at det trer i det mortifisertes sted.

Hvis et aktie- eller partserhverv som nevnt i § 22 nr. 6 fra først av ikke overstiger 35 hundredeler av kapitalen, men som følge av at selskapet — uten tillatelse av Kongen eller den han bemyndiger — amortiserer eller i annet øiemed innkjøper aktier eller parter, senere kommer til å utgjøre mere enn 35 hundredeler av de aktier eller parter som ikke er amortisert eller i selskapets eie, får §§ 18—21 anvendelse på de av selskapet erhvervede aktier (parter) eller på de i første ledd omhandlede eiendommer og rettigheter.

Bestemmelsen i § 22 nr. 6 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

3) I § 22 nr. 10 tilføies som annet ledd:

For at åtte tiendedeler av et selskaps grunnkapital skal kunne anses som norsk, må derhos de foran nevnte innehavere kunne utøve stemmerett på selskapets generalforsamlinger med minst åtte tiendedeler av alle stemmer.

4) § 23 skal lyde:

Den som har panterett i en eiendom som han efter denne lov ikke uten tillatelse kan erverve med full rettsvirkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil 3 år. Kongen eller den han bemyndiger, kan forlenge denne frist med inntil 3 år. Oversittes en fastsatt frist, skal øvrigheten på panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den til hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen selge ved tvangsauksjon.

Frist som er fastsatt efter § 18, jfr. § 21, første ledd, kan departementet under særlige omstendigheter forlenge med et passende tidsrum inntil 3 år, når eiendommen er kjøpt av panthaver på tvangsauksjon for å redde en fordring som tilhører erhververen og som denne har panterett for i eiendommen. Har panthaveren først tatt pant til brukelighet, må fristen ikke settes så lang at hans samlede besiddelsestid blir mer enn 8 år.

IV.

24 mars.

I lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 skal § 16 nr. 5 fjerde ledd lyde: Nr. 6.

Til sikkerhet for avgiften som erlegges årlig til hver enkelt erstatningsberettiget, skal eieren av reguleringsanlegget deponere hos vedkommende departement en kontrabok med autorisert sparebank, lydende på det 25-dobbelte beløp. Sikkerheten kan også stilles ved deponisjon av norske statsobligasjoner eller statsgaranterte obligasjoner til et sådant samlet pålydende at deres renteavkastning motsvarer de av skjønnets fastsatte årlige erstatningsbeløp. Dersom sikkerhetsbeløpet må røres, kan departementet straks forlange innbetalt hvad der behøves for å fylle beløpet. Når staten eier reguleringsanlegget, er deponisjon unødvendig.

V.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinkel

B. Rolsted

Lov om forandring i midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker av 17 juli 1925. 24 mars. Nr. 7.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars 1933 sålydende:

I.

I midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker av 17 juli 1925 tilføies i § 42, første ledd, et nytt punktum sålydende:

Det samme gjelder § 15, fjerde og femte ledd, idet boets bestyrelse trer i stedet for administrasjonsstyret og kontrollkomiteen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinkel

B. Rolsted

24 mars. Lov om forandring i loven om veddemål
Nr. 8. ved totalisator av 1 juli 1927 med tilleggslov.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars 1933 sålydende:

I.

§ 1 i lov om veddemål ved totalisator av 1 juli 1927, jfr. lov om forandring i denne lov av 8 mai 1931, skal heretter lyde:

Ved hesteveddeløp (kapptritt, travløp) kan Kongen gi bevilling til å anordne veddemål ved såkalt totalisator.

Bevillingen gis for et tidsrum av inntil 5 år ad gangen og for et begrenset antall ganger hvert år.

Den gis til lag hvis lover er godkjent av vedkommende departement og hvis formål bl. a. er å støtte hesteavlenn.

Av innskuddenes samlede beløp tilfaller 25 pct. Staten og det lag som har fått bevillingen. Resten fordeles efter regler som fastsettes av vedkommende departement mellem de vinnende i hele kroner i forhold til innskuddenes størrelse. De ved beregningen fremkomne brøkdeler av kronen tilfaller vedkommende lag.

Statens andel fastsettes av Kongen.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1933.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

24 mars. Midlertidig lov om avgift av bensin og av
Nr. 9. gummiringer for motorvognertil delvis dekning av statens utgifter vedkommende veivesenet.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars 1933 sålydende:

§ 1. Stortinget kan bestemme at det for budgett-terminen 1 juli 1933—30 juni 1934 ved siden av den bensin- og gummiavgift som blir pålagt i medhold av motorvognloven, skal

svares en avgift av bensin og av gummiringer for motor- 24 mars.
vogner — herunder luftslanger, slangebeskyttere og felg- Nr. 9.
bånd til sådanne hjulringer. Denne avgift blir å anvende
til delvis dekning av statens utgifter vedkommende veivesenet.

§ 2. De bestemmelser som inneholdes i motorvognloven
og forskrifter som i medhold herav er eller blir fastsatt an-
gående innbetaling m. v. av bensin- og gummiavgift efter
nevnte lov og straffebestemmelsen i samme lovs § 29, første
ledd, får anvendelse også på heromhandlede avgifter. Av-
giftene kan inndrives ved utpantning.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

**Lov om forandringer i lovgivningen om 24 mars.
stempelavgift av dokumenter.** Nr. 10.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars
1933 sålydende:

Lov nr. 11 av 6 august 1897, inneholdende forandringer
i lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker, dens
§ 1, skal fra 1 juli 1933 lyde således:

Av etternevnte dokumenter erlegges uten hensyn til sum
eller verdi en stempelavgift, som svarer til prisen på følgende
nummer av stempelpapir:

Nr. 5 til:

- a. De i bergverksloven omhandlede anmeldelser av en erts-
anvisning.

Nr. 6 til:

- b. Testamenter og de testamentariske disposisjoner som om-
handles i lov av 26 juni 1821 § 14 jfr. lov av 16 mai 1860.
- c. Interessentskapskontrakter.

Nr. 7 til:

- d. Ektepakter.
- e. De i bergverksloven omhandlede fristbevillinger, utkast
til forening mellom muter og grunneier og avskrifter av
forretning til utmåling av gruber. Den pliktige stempel-
Norsk Lovtidende, 1ste avd. Nr. 13, 1933. 2

- 24 mars. avgift for disse utkast og avskrifter blir å erlegge ved
Nr. 10. rekvisisjon av utkast eller utmåling.

Nr. 9 til:

f. Mutingsbrev.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

- 24 mars. **Lov** om utskrivning av ekstraordinær
Nr. 11. skatt til staten av formue for budgett-terminen 1933—1934.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars 1933 sålydende:

I.

For tilfelle av at det for budgett-terminen 1933—1934 besluttes utlignet ekstraordinær skatt til staten av formue, kommer ved utskrivningen til anvendelse bestemmelsene i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931 med endringslover av 20 juni 1924, 12 februar og 3 juli 1926 med følgende avvikelser:

§§ 1 og 21 kommer ikke til anvendelse.

§ 22 skal lyde således:

Personer som akter å utvandre fra riket plikter å betale eller stille sikkerhet for skatt efter nærværende lov. Skatten erlegges efter særskilt ligning med det dobbelte av de satser der gjelder for den budgett-termin hvori avreisen finner sted. Personer for hvem nærværende paragraf har funnet anvendelse skattlegges ikke yderligere i kraft av lovgivningen om ekstraordinær formuesskatt for den budgett-termin hvori avreise har funnet sted eller for den følgende termin.

II.

Nærværende lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

Lov om midlertidig forhøielse av losbe- 24 mars.
talingen. Nr. 12.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 mars 1933 sålydende:

Fra 1 juli 1933 til 1 juli 1934 skal lospengene, som beregnes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøier etter taksttabellene i lov om losvesenet av 14 februar 1930, erlegges med et tillegg av 40 pct.

Herav tilfaller for de lospliktige fartøiers vedkommende de 30 pct. vedkommende sportellønte los, mens de resterende 10 pct. henlegges til et fond, hvorav der efter Kongens nærmere bestemmelse utbetales grunnbidrag til losere samt bidrag til skøitehold og til bestridelse av utgifter ved losgutters lønn.

For kretser hvor losintradene er så betydelige, at de enkelte losers inntekter blir uforholdsmessig store, når de foruten taksten tillike skal oppebære grunnbidrag og tillegg efter foranstående, kan Kongen eller den han dertil bemyndiger bestemme, at losenes anpart av tillegget skal nedsettes eller endog at den helt skal bortfalle, likesom også at der ikke skal tilståes dem noget grunnbidrag eller annet bidrag av fondet.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

Kongelig resolusjon.

24 mars.

I forbindelse med sanksjon av foranstående lov nr. 12 av 24 mars 1933 om midlertidig forhøielse av losbetalingen bemyndiges Forsvarsdepartementet til å treffe de i sakens anledning nødvendige forføyninger.

Lov om forandring i lov om stortingsvalg 24 mars.
av 17 desember 1920. Nr. 13

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 18 mars 1933 sålydende:

I lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 skal § 14 post 2, annet ledd, lyde:

Distriktsvalgstyret skal dessuten — så vidt mulig innen samme frist — på annen høvelig måte bringe forslagene m. v. til offentlig kunnskap, bl. a. ved å innrykke i distriktets

24 mars. mest utbredte aviser av forskjellig partifarve overskriftene
 Nr. 13. på de godkjente listeforslag med tilføielse av at fullstendig kunngjøring om forslagene er opslått på de vanlige opslagssteder i valgsognene og utlagt på manntallsførernes kontorer.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

24 mars. **Lov om forandring i lov om nominasjon**
 Nr. 14. ved stortingsvalg av 17 desember 1920.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 18 mars 1933 sålydende:

I lov om nominasjon ved stortingsvalg av 17 desember 1920 skal § 3 lyde:

Antallet av de utsendinger til et partis nominasjonsmøte, som skal velges fra hvert valgsogn, beregnes på grunnlag av partiets velgertall i valgsognet ved det nærmest forutgående stortingsvalg således:

For 20—150 velgere: 1 utsending.

For overskytende antall inntil 1900: 1 utsending for hvert påbegynt 250.

For ytterligere overskytende antall inntil 7900: 1 utsending for hvert påbegynt 400.

Og for ytterligere overskytende antall: 1 utsending for hvert påbegynt 700.

Ved partiets velgertall forståes dets stemmetall, delt med antallet av representanter, som blev valgt for valgdistriktet.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 24 mars 1933.

HAAKON

(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

24 mars.

Kongeleg resolusjon.

I. Med tilføie av §§ 11 og 4 i lov frå 16 mai 1860 um helse-råd m. m., jfr. lov nr. 15 frå 6 juni 1930 og § 3 i tuberkulo-selov i frå 8 mai 1900, vert stadfesting gjeve på vedtak av heradstyret for Vartdal herad, Møre fylke, i møte 19 oktober 1931 um almenne helsefyreseigner

for heradet, epidemifyresegner og fyresegn um meldeplikt 24 mars. når tuberkuløse sjuke skifter bustad, dog med undantak av ei setning (i § 12) som går ut.

II. Dei ålmenne helsefyresegnene som no gjeld for heradet, stadfeste ved kongeleg resolusjon frå 31 desember 1864, og epidemifyresegner, stadfeste ved kongeleg resolusjon frå 14 desember 1901, vert sett ut or kraft frå den tid dei nye fyresegnene tek til å gjelda.

Dei stadfeste nye helsefyresegnene m.m. lyder so:

Helsefyresegner for Vartdal herad.

§ 1. Heradet skal inndelast i helsekrinsar med kvar sin tilsynsmann som må veljast i fyrste helserådsmøte etter nytt val på heradstyre. Tilsynsmennene hev kvar i sin krins å sjå etter at desse fyresegner vert gjennomførde og etterlevde.

Um bygningsstellet.

§ 2. Den som vil byggje, flytje eller gjere større vølingsarbeid på hus (stovehus eller andre), må fyrr arbeidet vert sett i gang melde frå til næraste medlem av helserådet og elles fylgje desse bygningsfyresegnene:

- a. Avstanden millom stovebygnad og matbud på den eine side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærfe på hi sida, må ikkje vere mindre enn 10 meter.
- b. Bygningane må setjast slik at det kann kome mest mogeleg sol inn i stove og soverom, men dei må ikkje ta burt solljøset frå andre stovehus.
- c. Matjorda må takast burt frå hustufta som må vere turr. Der skal vere nokk veiter til å føre burt både flaumvatn og grunnvatn, så ein kann få ein turr kjellar. Er tun og gardsplass ujamne, må holene verte utfylte so der ikkje vert ståande vatn eller søyle.
- d. Stovebygnad som skal vere varig bustad for folk, må setjast på undermur av gråstein eller beton av minst 30 cm høgde yver jorda. Undermuren må vere tett og der det ikkje er kjellar, skal muren ha minst 2 trekkhol, kvar på minst 150 cm.² Desse trekkhol må vere dekte av smågitra rist. Upp på grunnmuren skal leggjast isolasjonslag. Der det ikkje er kjellar, må det vere minst 60 cm millom jord-yverflata og golvet i fyrste høgd. Golvet i fyrste høgda må gjerast tett og trekkfritt. Der det ikkje er kjellar skal det vere dubbelt med turr fyll imillom.
- e. I dei rom ein bur i og som ikkje hev skråtak, skal det vere minst 2,30 meter frå golv til loft. I rom med skråtak skal største høgd frå golv til loft vere minst 2,30 meter og minste høgd ikkje under 1,30 meter.

24 mars. f. I alle bustadrom skal det vere høve å late upp minst eit vindauga. I desse rom må vindaugsflata ikkje vere mindre enn $\frac{1}{10}$ av golvflata. Der ljostilhøva er sers laglege kann, når helserådet er samd i det, ogso mindre ljøsopning nyttast, likeins kann ein krevje større ljøsopning der ljostilhøva er sers ulaglege.

§ 3. Vert kokeomn nytta i bustadrom, må det lagast so at vasseimen vert førd ut i det frie. Ogso i eldre hus må det lagast so innan eit år frå den tid desse fyresegner er godkjende.

§ 4. Kjellarar skal vere turre, reine og luftige. Soframt det jamt vil setje seg vatn i ein kjellar, skal helserådet ha rett til å krevje sovara utgrøfting av grunnen at kjellaren kann halde seg turr. Kjellaren skal ha vindauga eller annan opning som kann brukast for tilføring av frisk luft.

For kjellarrom som skal brukast til bustad for folk, til handel eller verkstad, skal desse fyresegnene gjelda:

Høgda frå golv til loft skal vere minst 2,50 meter. Jordkanten på utsida av muren må ingen stad vere meir enn 1,25 meter høgare enn kjellargolv. Murveggane skal utantil vere skilde frå jorda ved ei 60 cm breid luft- og ljøsgrav som skal gå minst 20 cm djupare ned enn kjellargolv og vere godt avgrøfta.

Grunnen under sovorne kjellarrom skal vere vel avgrøfta og fyllt med eit minst 20 cm tjukt lag av pukkstein. Golv skal vere dubbelt og fyllt med turr fyll. Det nedste golv skal vere av eit vasstett to t. d. asfalt, sement eller liknande. Det øvste skal vere eit minst 4 cm tjukt, godt samanpøygdt tregolv.

Romet skal ha omn og frisk luftventilasjon etter nærare fyresegn frå helserådet. Det skal ha minst eit vindauga som kan opnast. Av vindaugsflata må minst $\frac{2}{3}$ vere yver jordoverflata og den skal vere minst $\frac{1}{10}$ av golvflata.

§ 5. Andre husdyr enn hund og katt må ikkje hysast inne i bustadrom, matrom eller i rom som hev vegg eller tak saman med slike rom. Der må heller ikkje frå husdyr vere tilsig til desse rom, eller til brunn, bekk eller annan stad der det vert teke drikkevatn til folk eller dyr eller til verksemd som umset, handsamar eller lagar til nærings- eller njotingsmiddel.

I tettbygde stader kann helserådet fastsetje høvelege reglar eller heilt forby at det vert halde husdyr av fyrrnemnde slag ifall det hermed fylgjer sanitære vanskar. Helserådet avgjer i kvart høve kva ein kann kalla for tettbygde stader.

§ 6. Finn helserådet at bustad eller møterom er skadelege for helsa fordi dei hev for lite ljøs eller frisk luft, er våtsame eller ureinslege eller der er for mange menneskje i roma, kann helserådet forby dei brukte til dess veilone er retta.

Um privet, avfall og søpl.

24 mars.

§ 7.

- a. Til kvar bustad skal det høyre eit privet med minst eit kott for kvar 12 menneskje. Privetet må ikkje stå nærare stovehus, matbud, ålmenn veg eller sams privat veg enn 10 meter. Frå privetet må det ikkje kunne kome tilsig til nemnde hus eller stader og heller ikkje til vasstak eller brunn der ein tek vatn til husbruk, til folk eller fe. Det må heller ikkje kome tilsig til vatn som vert brukt i verksemdar der det vert tillaga eller umsett nærings- eller nyttingsmiddel.
- b. Ved bygningar og stader, der det jamt samlast mykje folk, t. d. ved faste utstillingsplassar, kommunehus, kyrkjer, bedehus, hotell, skular, verkstader, ungdomshus eller andre møterom, skal det vere privet og urinstader særskilt for menn og kvinner og so store og soleis innreide som helserådet i kvart høve fastset.
- c. Privetbingar skal vere innklædde og påfyllast strøy so ofte og so mykje at det ikkje vert vond lukt. Bingane skal tømast minst 2 gonger i året og elles når helserådet av sanitære grunnar krev det.

Med samtykkje frå helserådet kan privet innreidast i eigen bygning eller i annan uthusbygning med mindre fråstand enn 10 meter frå stovehus, matbud og veg eller inne i stovehus, soframt frostfritt vassklosett vert innreid eller klosett med flyttande baljar. Då skal desse reglane gjelde:

Det må ikkje kunne kome stank frå privetet til seterom, kjøken eller rom der ein har matvarer. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan haldast godt att. Det skal ha luftpipe og minst eit vindauga som kann opnast til fri luft. Setet skal ha hengslelok. Brukar ein flyttande baljar, skal dei stå i kasse på tett underlag. Dei skal jamt tilførast eit strøymiddel og so mykje at innhaldet vert tildekt. Baljane skal tømast fyrr dei er $\frac{3}{4}$ fulle eller oftare um helserådet av sanitære grunnar krev det. Efter kvar tøming skal baljane reingjerast skikkeleg.

Privetet skal alltid haldast reint.

- d. Lagar ein til pissoarar inne i stovehus, skal dei innreidast på same måten som klosetttrom i stovehus. Lagar ein urinstader på andre stader, skal ein fylgja dei nærare fyresegnar frå helserådet. Pissoarar skal ha avlaup til kloakk eller til ein annan stad som er godkjend av helserådet. Dei skal haldast godt reine.

Med umsyn til stank og tilsig skal det same gjelde for pissoarar som for privet.

24 mars. § 8. Søpl og bos eller anna avfall både frå bustader og frå verksemdar skal anten brennast, samlast i tette kassar med lok, leggjast i kompost eller førsat burt til stader som helserådet har tilvist til dette bruk. Brukar ein kassar, skal dei tømast og reingjerast fyrr dei vert heilt fulle og so ofte at ein ikkje merkar stank. Helserådet kann dessutan pålegge tøming når det av sanitære grunnar finn det turvande.

Kompostar eller andre avfalls- eller gjødseldungar må ikkje leggjast nærare ålmenn veg, bustad eller matbud enn 10 meter. Dei skal alltid haldast vel tildekte med jord og ikkje ligge slik at det frå dei kan kome tilsig til brunn, bekk eller annan stad der ein tek drikkevatn til menneskje eller dyr, vatn til anna husbruk eller vatn til verksemd som umset, handsamar eller lagar til nærings- eller njotingsmiddel.

Daudskrottar skal anten brennast eller gravast ned på ein avlendt stad, minst 1 meter under jorda.

Frå uthus eller verksemd må der ikkje kome gjødseltilsig eller anna illeluktande eller rotne emne til vatn som vert nytta som fyrr nemnt, og heller ikkje til offentleg eller sams privat veg, og ikkje til granneeigedom utan løyve frå grannen.

Køyrer ein gjødsele eller avfall på offentleg veg, må det gjerast slik at ikkje noko vert spilt so det skjemmer vegen. I tettbygde strok og på mark som hallar til brunn, bekk eller annan stad der ein tek drikkevatn til menneskje eller dyr, vatn til anna husbruk eller bruk i verksemd som umset, handsamar eller tillagar nærings- eller njotingsmiddel, skal gjødselemna anten snarast mogeleg moldast ned eller dekkjast med jord. Privetgjødsele må ikkje leggjast upp eller spreidast nærare brunn, bekk eller annan stad der ein tek vatn til bruk som fyrr er nemnd, enn 10 meter og annan naturgjødsele ikkje nærare enn 5 meter.

Um drikkevatn.

§ 9. Brunn, elv eller annan stad der det vert teke vatn til folk og dyr, vatn til anna husbruk eller til verksemd som umset, handsamar eller tillagar nærings- eller njotingsmiddel, må ikkje verte utskjemd på nokon måte. Til bruk som fyrr nemnt må ikkje takast vatn frå stader som ligg privet, gjødseldungar eller urinstad nærare enn 10 meter eller hev tilsig frå desse stader. Reinvassbrunner må vere overbygde og ha lok med hengsler og vernast mot flaumvatn ved ein sementera kant eller ein kant av stampa leir eller jord. Dei skal gjerast reine ein gong um året. Helserådet skal ha høve til å krevja reinvassbrunnane tømde og reingjort oftare, um sanitære grunnar gjer det turvande. Dei skal vere kledd på sidene med stein eller anna som gjer same nytte.

Helserådet kan til kvar tid forby bruk av drikkevatn som ikkje er helsesamt.

Um fjøs og mjølkestell.

24 mars.

§ 10. Fjøs skal vere ljose, reine og vel lufta. Der skal vere storvask av golv, veggjer, tak og alt inventar med varmt vatn og grønsåpe minst ein gong um året og godt lufta med gjennomtrekk. Kyrne må vere reine. Mjølka og mjølkekjeralda må stellast med største reinsemd. I kvart fjøs må der vere vaskestell med vatn, såpe og reint handklæde. Mjølka må ein snarast ha ut or fjøset. Ho må ikkje setjast i rom som nokon bur i. Kann ein likevel ikkje undgå det, må mjølkekjeraldet vere godt tildekt.

Den som mjølkar skal vere klædd i reint, kvitt armforklæde og såpevaske hendene fyre mjølkinga og vaske eller turke juret og spenane åt kua med ein rein klut som for kvar ku må vaskast forsvareleg.

Mjølkespann må vere vel fortinna, rustfrie og reine og skal ha tettslutta lok utan klut. Dei må ikkje nyttast til andre varer enn mjølk og må ikkje stå burtslengde ved vegkanten, men takast heim, vaskast og luftturkast so snart som råd er.

Mjølkespann som ikkje alt er vaska og eimsterlisera når dei kjem frå meieriet, skal straks gjerast reine på denne måten:

- a. Fyrst skyl ein spann og lok 2 gonger med reint kaldt vatn.
- b. Deretter vaskar ein spann og lok med varmt vatn, litt kalk (eller soda) og stiv kost eller klut som må vaskast og kokast jamt.
- c. So skyl ein atter i reint, kaldt vatn
- d. og tilsist skyljing i kokheitt vatn — soleis at spann og lok turkar av seg sjølv. Denne gongen er det forbode å bruke kost og klut.
- e. Deretter vert spann og lok sett burt til turking og utlufting — med botnen upp på ein rein, turr, ljøs og luftig stad, — eller hengd upp i det fri over ein staur. Dette må ogso gjerast med spann som er eimturka på meieriet.
- f. Kjem det dumbe eller dust frå landeveg eller liknande under turkinga, må spanna fyre bruken skyljast med reint kaldt vatn og vatnet best mogeleg uttømast.

Er der sjukdom i buskapen eller mistanke um smitsam sjukdom hjå husfolket, skal alt sal av mjølk stansast og melding sendast til næraste medlem av helserådet. Han hev å røkje etter korleis det er og sende melding til ordføraren i helserådet.

Um krambuder.

§ 11. I krambuder skal der vere uppslag um at spyttning på golvet er forbode. Helserådet kann påby at der skal vere nok spyttebakkar av den form og storleik som helserådet fastset. Spyttbakkane skal i tilfelle gjerast reine kvar dag og

24 mars. innhaldet brennast. Botnen skal dekkjast med våt sagmask, våt sand, torv eller liknande.

Golv og disk skal vaskast jamt, minst ein gong dagleg, so dei vert haldne vel reine og der skal vere på buda det som skal til for at tenarane jamt kann vaske hendene sine ifall der vert selt matvarer. Turr soping er forbode.

Nedvask skal verte utford minst ein gong årleg.

Vidare må tenarane sjå vel etter at alt er reint ved innpakking og dei må t. d. ikkje blåse upp posane eller væte fingrane i munnen. Matvarer må ikkje pakkast inn i aviser eller ureint papir. Tobaksrøykjing er forbode.

Mål og vekt som vert nytta i handel med matvaror skal vere reine.

Utsalsstader, tillagingsstader og gøymestader for matvarer t. d. kjøt, fisk, mjølk, brød osb. skal alltid vere reine og godt utlufta og må ikkje nyttast til soverum eller kjøken. Kjerald og hyller som vert nytta til matvarer skal vere vel dekte. Saman med matvarer må ikkje gøymast slike ting som kann tilføre matvarene lukt eller smak.

Eit eksemplar av desse forskrifter skal vere uppslege i kvar krambud.

U m m a t v a r e r.

§ 12. Til bruk for menneskje må ingen falby, selje eller på annan måte avhende matvarer eller njotingsemne som er skjemde eller helseskadelege, heller ikkje bruksting som kann vere skadelege for helsa fordi dei inneheld giftige emne.

Det er forbode å selje nærings- eller njotingsemne som er tilsett ting som helserådet finn skadelege for helsa, og likeins varer som er soleis laga at det løyner at vara er skjemd. Vert ikkje dette retta, kan helserådet forby at det vert selt matvarer og njotingsemne som kjem frå eller er på stader ein ikkje brukar turvande reinsemd både med tilvirking, lagring og sending av varene.

Helserådet kann forby sal og onnor avhending av nærings- eller njotingsemne som er komne frå eller er på stader der det blandt folk eller dyr finst bacilleberar av færlig, smitsam sjukdom som kann verte spreidd med varene.

Er det turvande, kann ordføraren i helserådet gripe inn for helserådet, men han må snarast råd er leggje saka fram for helserådet. Dette kann avgjere at varer som er skadelege skal gjerast um inkje eller gjerast uskadelege på annan måte.

U m r e i n h a l d i b a k e r i.

§ 13. Bakeri eller rom som er i open samanheng med dette, må ikkje nyttast til soverom. Golv, veggjer og tak skal vere so laga at dei er lette å vaske. Kvar dag når arbeidet

er slutt, skal golvet vaskast godt. Kvar 14 dag må ein vaske 24 mars. dører og vindaugo, og taket minst ein gong kvart halvår. Under reingjeringa må bakervarene burttakast. Ting som ikkje høyrer til i bakeriet, men samlar dumbe og tevjar, må ikkje finnast i bakeriet eller i rom som er i open samanheng med dette. Heller ikkje må der vere gangklær, leivningar av mat eller liknande.

Trog, bord, hyller, plater og fjøler må gjerast reine kvar dag. Ein må ikkje sitje på deim. Mjølsekkjene må ein koste vel fyrr mjølet vert tømt i troget.

Bruk av tobak i alle former er forbode. Heller ikkje må ein leggje frå seg tobakspiper eller fyrstikker.

Bakaren må under arbeidet ha reine kvite klær som ikkje må brukast utanfor bakeriet og som må bytast med reine minst 2 gonger i vika. Vaskestell med såpe og handklær må der vere i bakeriet. Bakarane må halda neglene sine reine og vaske vel hender og underarmar fyre og etter knødning og brødlagning. Dei må og vaske hendene etter bruk av privet.

Alt to som vert nytta til stryking av bakverk må tillagast berre for kvar dag, og strykekosten må ikkje nyttast til ymse to utan å reingjerast fyrr den vert nytta til nytt to.

Bakeriene må vere forsynt med god ventilasjon og turvande ljøs i arbeidsroma. Alt bakverk skal handsamast reinsleg og ved utsending til utsal og kunder først i tildekte korger og vogner som dagleg må ettersjåast og reingjerast.

Ved sal og utlevering skal alt brød vere innpakka i reint papir.

Eit eksemplar av desse fyresegner skal vere uppslege i kvart bakeri.

Um skadeleg verksemd.

§ 14. Skal der bygjast eller setjast i gang ei verksemd som helserådet meiner kan volda sanitære ulemper, skal planen for verksemda vere lagt fram for og godkjend av helserådet fyre drifta tek til. Kvar verksemd av dette slaget, ogso dei som alt er i gang, skal stå under tilsyn av helserådet. Viser det seg at nokor verksemd vert drive med større fåre for det ålmenne helsetilhøve enn turvande etter verksemda si eiga art, skal vedkomande i alle måtar retta seg etter dei påbod som helse- rådet gjev for å hindre sanitær fåre.

Innreiding av slakteri, pølsemakeri, bakeri, meieri og liknande stader der ein tillagar, gøymer og handsamar matvarer, skal vere godkjend av helserådet, som ogso i kvart einskilt høve kann gripe inn når reinhaldet er mindre godt eller andre helse- skadelege tilhøve gjer det turvande.

24 mars.

U m s m i t t e s j u k d o m a r.

§ 15. Kjem det i ein huslyd sjukdom som er lik til å vere vondarta smitte, skal husbonden syte for å halde deim burte frå andre og snarast mogeleg gjere melding soleis som er nemnt i § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860.

Både den sjuke og den eller dei som passar honom må vere skilde frå dei friske. Likeins gangklær, sengkler og andre ting som den sjuke og dei som passar honom brukar og som den sjuke hev brukt dei siste dagar fyrr sjukdomen tok til. Der må ikkje gøymast matvarer i romi åt den sjuke.

§ 16. Der må vere so lite samferdsle som råd er millom den stad sjukdomen er og andre stader inntil lækjaren kjem og gjev forskrifter. Ingen av huslyden der den sjuke er, må gå til møte eller samlingar av fleire menneskje utan det er naudturveleg. Dei som ikkje hev erend til den sjuke, må ikkje kome inn i sjukeromet.

§ 17. Når lækjaren er komen kan han fyrebils gjeve dei påbod han finn høvelege for fråskiljing av den sjuke og dei som er ikring honom. Likeins med reingjering av sjukeromet og dei ting som hev vore nytta under sjukdomen.

Desse påbod må ein nøgje retta seg etter, so lenge som lækjaren, helserådet eller ordføraren for helserådet fastset.

§ 18. Born frå ein slik huslyd må ikkje søkja skulen fyrr lækjaren gjev løyve til det. Er sjukdomen i huslyden til læraren, og han bur i same hus som skuleromet er i, må skulen halde upp til den tid lækjaren fastset.

§ 19. Ordføraren i helserådet hev den endelege avgjerd so snart han fær melding um sjukdomen og det som er gjort i kvart einskilt høve.

§ 20. Når ein som lid av smitsam tuberkulose skifter bustad, skal melding um flyttinga sendast til ordføraren i helserådet. Melding må sendast både av honom som den sjuke flytter frå og av honom som den sjuke flytter til.

§ 21. Born som lid av skabb, skurv (lus) eller liknande sjukdom som smittar, må ikkje kome i skule fyrr dei er god att og klærne forsvarleg vaska, eller dei hev attest frå lækjar at sjukdomen hev stansa og dei er fri for smitte.

§ 22. Gang- eller sengkler frå personar som hev havt smittesjukdomar, må ikkje yverlatast eller avhendast til andre, fyrr dei er reinsa soleis som helserådet i kvart høve fyreskriv.

U m h e r b y r g e o g h o t e l l.

1. I matstove skal roma vere reine og godt utlufta. Dei skal vere vaska kvar morgon.
2. Spyting er forbode, likeins turr soping.

3. Der må ikkje brukast koppar eller glass med skor eller brest. 24 mars.
4. Bordstellet må fyre og etter bruken vaskast vel i varmt vatn tilsett såpe eller anna vasketo, skyljast i heitt vatn og til sist kokast i eit passande kjerald med laus korg.

Turking med handklæ eller klut må ein sovidt råd er late vere.

5. Det er forbode å drikke av vasskjerald eller vassause.
6. Desse reglar gjeld ogso samlingshus ifall der vert oppvarta med mat og drykk.
7. I kvart soverom må det vere minst 10 kubikmeter luft på kvar einskildmann som skal sove der. Roma som vert nytta, skal utluftast grundig og golvet vaskast kvar dag. Hovedreingjering skal ein ta minst 4 gonger um året.
8. Sengjene skal ha underlaken og overbreidsle med lereftspesar. Laken, lereftspesar og putevar skal skiftast for kvar ny losjerande. Sengklærne skal vaskast minst 4 gonger årleg og senga skal vere oppbreidd 3 timar kvar dag til utlufting.

Spytting på golvet er forbode.

9. På romet skal vere 1 vasskaraffel, 1 vassglas for kvar losjerande, vaskefat og 1 handklæ for kvar person. Handklæet må bytast reint for kvar ny tilreisande.
10. Når verten kjem til kunnskap um at ein gjest lid av smittesjukdom, skal han straks melde det til helserådet.
11. Privetet må ein sjå etter kvar dag og alltid halda reint.
12. For samlingshus av ymse slag gjeld serskilde vedtak — jamfør plakart ved kongeleg avgjerd av 25 april 1913. Av denne plakart skal eit eksemplar alltid vere opphengd i huset.

§ 24. Kvart alvorleg sjukdomstilfelle som truleg er kome ved njoting av giftige, skada eller forfalska nærings- eller njotingsmidler eller ved bruken av forgifta ting, skal straks meldast til ordføraren i helserådet med opplysning um den trulege årsaka.

Det same gjeld um der finst sanitære ulemper som truleg kann stå i samband med sjukdom eller spreida sjukdomen.

Ålmenne fyresegner.

§ 25. Dei bod som helserådet gjev og som er i samhøve med gjeldande lov, må verte utført til den tid helserådet fastset. Vert det ikkje gjort i rett tid, kann helserådet få arbeidet utført for rekninga åt den som skulde gjere det.

§ 26. I serskilde høve kan helserådet gjere undantak frå desse fyresegner.

Ordføraren i helserådet kann ta avgjerd på helserådet sine vegner der det trengst snar avgjerd. Saka vert då å leggja fram for fyrste helserådsmøte.

24 mars. § 27. Brot av desse fyresegner eller av dei lovlege vedtak i helserådet er kvart medlem av helserådet og kvar tilsynsmann nøydd å melde til ordføraren for helserådet. Han hev å leggja saka fram for helserådet, ifall det ikkje vert retta til fastsett tid.

Brot vert straffa etter den til kvar tid gjeldande lov.

Desse helsefyresegner tek til å gjelde 1 — en — månad etter dei har fått kongeleg stadfesting.

24 mars. **Kongelig resolusjon.**

- I. I henhold til § 4 i lov av 16 mai 1860 om helseråd m. v., jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930 og § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900, meddeles stadfesting på vedtak av bystyret for Brønnøysund ladested, Nordland fylke, i møte 13 januar 1933 om nye almindelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, — dog med en enkelt endring.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for ladestedet, stadfestet ved kongelig resolusjoner av 20 desember 1890 og 12 desember 1904, samt epidemiforskrifter, stadfestet ved kongelig resolusjon av 8 desember 1900, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De stadfestede nye helseforskrifter m. v. er sålydende:

Kapitel 1.

Om renhold av gater, gårdsplasser m. m.

§ 1. Offentlige plasser, gater og veier skal så vidt mulig ha en hård og jevn overflate med fritt avløp for overvann. Tillike med kaier og strandbredder skal de til enhver tid holdes forsvarlig rene.

§ 2. Portrum og gårdsplasser skal også så vidt mulig ha en jevn overflate og holdes forsvarlig rene. Der skal være fritt avløp til eiendommens kloakk eller rennesten. Hvis der holdes fjøs eller hestestall eller hvor grunnen forurenses ved annen drift, kan helserådet påby, at gårdsrum eller portrum belegges med sten, cementser eller asfalteres.

§ 3. Ingen må la spillvann eller annen urenslighet flyte ut til gate, offentlig plass eller ut over nabotomt. Stillestående, urent vann eller sumper må overalt avledes eller tilkastes, når helserådet forlanger det. Likeså skal grøfter oprensnes. Huseier, fester eller grunneier er i tilfelle forpliktet til å ta de forholdsregler, som helserådet finner påkrevet.

§ 4. Ethvert hus skal ha en tilstrekkelig stor, tett kasse med lokk til opsamling av avfall fra huset. Kassen skal tømmes, før den er helt full. Helserådet kan påby hyppigere tømning og eventuelt bruk av desinfeksjonsmidler.

§ 5. Så lenge der ikke er innført kommunalt renhold, må 24 mars. huseier eller grunneier besørge renholdet av gårdsplass og av fortåg og gate utenfor sin eiendom samt tømning av avfallsbeholdere og priveter. Renholdet må utføres slik, at det ikke medfører sanitære ulemper.

§ 6. Bankning eller rystning av tepper eller klær må ikke foregå i trappegang, gjennom vindu, på gate eller offentlig plass.

§ 7. All transport av gjødsel (tørr hestegjødsel undtatt), privetinnhold eller annet stinkende må skje i tette beholdere, forsynt med lokk, som slutter tett til. Pålessing og kjøring må i månedene mai—august bare foregå mellom kl. 11 aften og 8 morgen. Under transporten er unødige opphold underveis forbudt.

§ 8. Privetinnhold og alt avfall skal bringes til et av helserådet bestemt sted.

Kapitel 2.

Kloakker.

§ 9. Alle kloakker skal ligge så dypt, at de er frostfri, og være sådan innrettet, at kloakkgass ikke kan strømme ut. Vask i husene skal ha vannlås.

§ 10. Når det er mulig, og omkostningene ikke blir uforholdsmessig store, skal enhver kloakk føres så langt ut i sjøen, at utmunningsstedet ikke ligger tørt ved lavvann.

§ 11. Kloakkledninger og kummer på disse skal renses og utskylles så ofte, at de ikke tilstoppes. Som regel skal hovedkloakker gjennomspyles to ganger årlig. Helserådet kan påby hyppigere rensning av kloakker, når sanitære forhold tilsier det.

§ 12. Helserådet kan beslutte, at der fra våningshus, som ligger i en avstand av ikke over 32 m. fra offentlig kloakk eller sjøen, skal føre en lukket kloakk til den offentlige kloakk eller sjøen.

§ 13. Hvis helserådet finner et gammelt kloakkanlegg utilfredsstillende i sanitær henseende, kan det forlange nyanlegg.

Kapitel 3.

Priveter.

§ 14. Ethvert beboelseshus og ethvert hus, hvor der stadig foregår arbeidsvirksomhet eller hvor et større antall mennesker jevnlig samles eller ferdes, skal ha priveter i nødvendig utstrekning.

§ 15. Privetene skal være således innrettet og beliggende, at stank ikke trenger inn i beboelsesrum eller rum, hvori matvarer opbevares eller tilberedes.

24 mars. § 16. Privetene skal holdes rene og i ordentlig stand. Ethvert privet skal være forsynt med papir og hvert sæte skal ha tettsluttende lokk. Helserådet kan påby strømidler.

§ 17. Privetene må ikke anbringes således, at drikkevann eller brønn kan forurenses. Privetenes beliggenhet i forhold til brønn eller bekk skal i hvert enkelt tilfelle godkjennes av helse-
rådet.

§ 18. Det er forbudt i privetbinge eller beholder å kaste skrammel, hermetikkbokser, stentøi o. l., som kan vanskelig-
gjøre tømning eller være til gêne ved gjødselens anvendelse.

§ 19. Helserådet kan, når det av sanitære grunner finner det påkrevet, påby tømning og desinfeksjon av privet-, gjødsel-
eller avfallsbeholdere eller eventuelt andre sanitære forholds-
regler.

§ 20. Hvor eldre priveter er således innrettet, at de ikke med letthet kan tømmes eller holdes rene, er utette eller volder ulempe ved stank, er eieren forpliktet til innen en av helserådet fastsatt frist å treffe de forføininger, som dette måtte finne påkrevet.

Kapitel 4.

Husdyrhold.

§ 21. Hester, kuer, griser, sauer eller fjærfe må ikke huses i våningshus, heri innbefattet kjeller.

§ 22. Når der skal innrettes hus for sådanne husdyr, skal helserådet på forhånd underrettes. Hvor der er fare for sanitære ulemper, kan helserådet forby sådanne anlegg.

§ 23. Opholdsrum for husdyr skal være således innrettet, at de lett kan holdes rene. De må ikke utbre stank til beboelsesrum, til rum for matvarer, nabo, offentlig plass eller gate.

§ 24. Hvis eldre dyrestaller ikke tilfredsstiller helserådets fordringer i sanitær henseende, kan dette påby de forandringer, som det finner påkrevet, og forby bruk av stallene, til de påbudte forandringer er utført.

Kapitel 5.

Boliger, verksteder, fabrikker m. m.

§ 25. Finner helserådet noe beboelsesrum, arbeidsrum, forsamlingslokale eller annet opholdsrum for mennesker skadelig for helsen på grunn av mangel på lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet, overfylling med mennesker eller av annen grunn, kan det forby lokalet benyttet, inntil manglene er rettet.

§ 26. Arbeidsrum og verksteder av enhver slags er underkastet helserådets kontroll og de bestemmelser som dette måtte

fatte for å undgå sanitære misligheter. Helserådet kan forlange 24 mars.
anbragt nødvendige ventilasjonsinnretninger.

§ 27. Enhver bedrift, som forurensrer luften, utbrer stank eller på annen måte virker skadelig på arbeidernes eller naboenes helse, skal være underkastet helserådets kontroll og er pliktig til å rette sig efter de forskrifter, som helserådet måtte gi for å få fjernet sanitære misligheter. Ved nyanlegg av sådanne bedrifter skal planene forelegges helserådet, før de settes i verk. Hvis dette finner, at anlegget kan bli sundhetsskadelig, skal det ikke settes i verk, før manglene er rettet.

§ 28. Helserådet kan i hvert enkelt tilfelle bestemme, hvor mange personer der kan tillates å opholde sig i lokalene. Gulvene skal vaskes minst en gang ukentlig. Hovedrengjøring skal foretas minst en gang årlig, men kan av helserådet forlanges utført oftere. Spytnng på gulvet er forbudt. Spyttbakker skal finnes i nødvendig utstrekning. Angående de i helseforskriftene påbudte spyttbakker kan helserådet treffe nærmere bestemmelser (antall, form, størrelse m. m.).

§ 29. Helserådet kan forby at arbeidsrum eller tilstøtende rum, som vesentlig får lys eller luft fra dette, benyttes som soverum.

Kapitel 6.

Hoteller og losjiihus.

§ 30. I ethvert soveværelse tillates bare anbragt så mange, at der på hver person kommer minst 10 kbm. luft. Vindusflaten skal utgjøre minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. Værelsene skal utluftes grundig hver dag. Gulvene skal vaskes hver dag. Hovedrengjøring av værelsene skal foretas minst 4 ganger årlig.

§ 31. Utenpå overbredsøl skal der være varetrekk (pose-laken), som kan vaskes. Underlaget skal dekket med laken. For hver ny losjerende skal der skiftes rent varetrekk, laken og putevar, og for samme losjerende skal der skiftes rent minst en gang hver 14 dag. Tilsølte sengklær skal straks ombyttes med rene. Alle sengklær skal vaskes eller dampes minst 4 ganger årlig. Sengene skal hver dag stå opslått minst 3 timer til luftning. Ved hver seng skal der finnes spyttbakke, som tømtes minst en gang daglig. Spytnng på gulvet er forbudt.

§ 32. På hvert værelse skal der være vannkaraffel og et glass for hver losjerende. Der skal finnes vaskefat, såpe og et håndklæ for hver person. Håndklæet skiftes rent for hver ny losjerende. Det er forbudt å ha liggende hårbørste, kam eller tannbørste på værelsene til bruk for de losjerende.

§ 33. Dersom verten erfarer at han har eller har hatt personer lidende av smittsom sykdom i losji, skal han straks

24 mars. melde dette til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir ham.

§ 34. Privetene må holdes rene, efterses og vaskes hver dag. Helserådet kan påby spyttebakker på privetene.

§ 35. I ethvert værelse skal der være opslått et eksemplar av disse forskrifter med angivelse av hvor mange der kan bo på værelset.

Kapitel 7.

Barberstuer og damefrisørsalonger.

§ 36. Åpning og flytning av barberstuer og damefrisørsalonger skal meldes til helserådet og godkjennes av dette.

§ 37. Lokalene skal alltid holdes rene og godt utluftet. Gulvet skal vaskes hver dag efter endt arbeide, hovedrengjøring skal foretas minst en gang hvert halvår. Bord, hyller og annet inventar skal avtørres hver dag. Efter hver håarklippning skal avfallet opsamles i en dertil bestemt beholder og hver aften skal alt avfall fjernes.

§ 38. Der skal finnes spyttebakker, som skal rengjøres hver dag.

§ 39. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og under arbeidet være iført ren, hvit jakke eller frakk, som skal skiftes minst to ganger om uken. Hendene skal vaskes før behandling av hver kunde.

§ 40. Personer som lider av smittsom sykdom, må ikke beskjeftiges i barber- eller frisørforretninger.

§ 41. Ved barbering skal der brukes ren serviett og rent dekke over nakkeputen, ved håarklippning en ren strimmel silkepapir eller vatt mellem halsen og kappen. Disse ting skal skiftes rene for hver kunde. Hvis der ikke brukes papirkappe, skal klippekappen renses for håravfall for hver ny kunde. Den skal skiftes ren minst to ganger i uken.

§ 42. Barberkost til felles bruk er forbudt. Såpekoppen skal gjøres ren for hver kunde. Alunsten skal skylles hver gang før og efter bruk.

§ 43. Bruk av maskinbørste og pudderkvast er forbudt. Hvis varmtvannskluter benyttes, må de skiftes ren for hver kunde.

§ 44. Klippemaskiner, sakser, kniver, børster og kammer skal forsvarlig rengjøres for hver gang de er brukt. Hvis det skulde vise sig at noen kunde lider av smittsom hudsykdom i ansikt eller hode, må de benyttede redskaper grundig kokes eller på annen måte betryggende desinfiseres, før de benyttes til andre.

§ 45. Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått på iøinefallende sted i enhver barber- og frisørforretning.

Kapitel 8.

24 mars.

Brønner og drikkevann.

§ 46. Brønner og andre vanntak, hvorfra der tas drikkevann og matvann, skal med omliggende terreng holdes rene og ikke forurenses ved vask i nærheten.

§ 47. Renvannsbrønner skal være overdekket og på hensiktsmessig måte beskyttet mot tilsig av overvann. De skal ha tette vegger minst 20 cm over og 80 cm under jordoverflaten. Tømning og rensning skal foretas minst en gang årlig eller oftere, om helserådet av sanitære grunner skulde finne det påkrevet.

§ 48. Hvis der er fare for at en brønn kan forårsake sanitære misligheter, kan den av helserådet forlanges gjenkastet.

Kapitel 9.

Handel med næringsmidler m.m.

§ 49. Almindelige bestemmelser.

1. Hvis noen skal åpne forretning med tilberedning og salg av næringsmidler, skal helserådet på forhånd underrettes og lokalene godkjennes av dette.
2. Alle sådanne bedrifter skal være underkastet helserådets kontroll, og eierne skal være pliktige til uten opphold å etterkomme de bestemmelser, som helserådet måtte finne påkrevet for å bedre de sanitære forhold.
3. Hvis helserådet finner at lokaler i sanitær henseende er uskikket til utsalgssted eller tilberedningssted for matvarer, kan det forby deres anvendelse til dette.

§ 50. For lokaler og betjening gjelder følgende bestemmelser:

1. Lokalene skal alltid holdes forsvarlig rene. De skal være således innrettet og ha gulv, vegger og tak av sådan beskaffenhet, at dette lett lar sig gjøre.
2. De må ikke benyttes som soverum og ikke tjene som opbevaringssted for varer, som kan gi matvarene usmak eller bederve dem.
3. I lokalene skal finnes rent vaskevann, vaskefat, såpe og håndklær i fornøden utstrekning.
4. Spytning på gulvet og all bruk av tobakk er forbudt.
5. Hovedrengjøring skal, om ikke annet er bestemt, foretas minst en gang hvert halvår. Vinduer og dører skal vaskes minst en gang hver uke, rengjøring og vaskning av gulver skal foretas hver aften efter endt arbeide. Torrfeining er forbudt.
6. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og under sitt arbeide være iført ren drakt, som passer for be-

24 mars.

driften og som skiftes ren minst en gang i uken. Den skal iaktta orden og renslighet under sitt arbeide.

7. Personer, som lider av smittsom sykdom, herunder også medregnet smittsom hudsykdom, eller som har væskende sår på hender eller i ansikt, må ikke behandle matvarer, medmindre de har fått spesiell tillatelse dertil av helse- rådets ordfører.

§ 51.

1. Til menneskeføde må ikke falbys, selges eller på annen måte overdras nærings- eller nydelsesmidler, som er bedervet eller på annen måte sundhetsskadelige. Der må heller ikke om- settes andre varer, som kan være farlige for sundheten derved, at de inneholder giftige bestanddeler.
2. Nærings- eller nydelsesmidler, som skal selges, må ikke til- settes stoffer, som helserådet anser for sundhetsskadelige eller som kan skjule, at de er bedervet.
3. For å hindre salg av bedervede og sundhetsskadelige varer kan helserådet forlange utlevert de nødvendige prøver, hvis verdi, om det forlanges, blir å erstatte etter almindelig salgspris, hvis det viser sig nødvendig å skride inn overfor varen. Viser dette sig nødvendig, skal varen etter helserådets beslutning uskadeliggjøres på eierens bekostning.
4. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdra- gelse av nærings- eller nydelsesmidler, som kommer fra steder, hvor der ikke iakttas tilbørlig renslighet ved varens behandling eller hvor der forekommer tilfelle av smittsom sykdom, som kan utbres med varen.
5. Hvor det anses nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men saken skal snarest mulig forelegges helserådet.

§ 52. Disse almindelige bestemmelser og de for de enkelte bedrifter gjeldende spesielle bestemmelser kan av helserådet forlanges opslått i ethvert lokale, som kommer inn under be- stemmelsene.

Spesielle bestemmelser.

A. Melk.

§ 53.

1. Utsalgs- eller opbevaringsrum for melk må ikke ved dør eller annen åpning stå i direkte forbindelse med soverum.
2. Melk må bare opbevares i rene lukkede kar. Utmåling eller overhelling fra kar til kar under åpen himmel kan forbyes av helserådet.
3. Målekarrene skal alltid holdes omhyggelig rene og det er forbudt å drikke av målekarrene eller spannenes lokk.
4. Fortinningen i melkekarrene skal alltid være hel.

5. All spytning og bruk av tobakk er forbudt. Plakat herom 24 mars. skal være opslått på iøinefallende sted i et hvert lokale, hvor melk selges eller opbevares.
6. Hovedrengjøring skal foretas minst 3 ganger årlig.
7. Helserådet kan forlange attest fra dyrlæge angående rensligheten og de sanitære forhold for øvrig i fjøs, hvorfra der leveres melk til byen.

Se for øvrig «Almindelige bestemmelser».

B. Bakervarer.

§ 54.

1. Alle bakerilokaler skal være ordentlig ventilert. De må ikke tjene som opbevaringssted for ting, som er bakeribedriften uvedkommende og kan vanskeliggjøre renholdet.
2. Bakertraug og bord, surkasser og andre ting, som brukes ved bakning, såsom hyller, fjeler, plater m. m., må være hele og tette i sammenføiningene, så de er lette å holde rene.
3. Smør, fløte, melk og andre stoffer, som brukes til fremstilling av bakverk, må opbevares i rene, tildekkede beholdere. Glasur eller fortinning i sådanne beholdere må være hel.
4. De stoffer, som benyttes til strykning av bakverk, må til-lages bare for dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag i kokende vann.
5. Melsekker må børstes og rengjøres omhyggelig, før de bringes inn i bakeriet.
6. Bakerne skal vaske sine hender umiddelbart før deigsetning og umiddelbart etter bruk av klosettet.
7. Ved ethvert bakeri skal der være et rum, hvor bakerne skal henge fra sig sitt gangtøi og iføre sig sin bakerdrakt. Om vinteren skal dette rum holdes tilbørlig opvarmet.
8. Bakeridrakten skal skiftes ren minst en gang om uken. Den må ikke benyttes utenfor bakeriet.
9. Vegger og tak skal i sin helhet vaskes, hvittes eller males minst en gang hvert halvår.
10. All spytning og bruk av tobakk er forbudt. Plakat herom skal være opslått på iøinefallende sted i ethvert bakeri-lokale.
11. Det er ikke tillatt å anbringe kloakk-kum inne i bakeriet. Hvis der i eldre bakerier er kloakk-kum inne bakeriet, kan denne av helserådet forlanges fjernet innen en nærmere fastsatt frist.
12. Hvis bakerovn, dampkjel eller vannpanne fyres gjennom ilegg inne i bakeriet, skal der ikke bringes inn mere brensel enn nødvendig for dagen. Kull og koks skal opbevares i særskilte beholdere. Aske og annet avfall skal hver dag fjer-nes fra bakeriet.

- 24 mars. 13. Ombringelse i byen av bakervarer må skje i lukkede eller tildekkede beholdere (vogner, kasser, kurver), som må holdes rene.

Se for øvrig «Almindelige bestemmelser».

§ 55.

C. Kjøtt og kjøttvarer.

1. I lokaler, som benyttes til slaktning, opbevaring eller utsalg av kjøttvarer, skal der sørges for ordentlig ventilasjon. Gulv i slakterum må være tett, av cement eller annet av helserådet godkjent materiale.
2. Disker og bord i kjøttutsalg skal være dekket av hel plate av glass eller sten. Helserådet kan også godkjenne annet materiale.
3. Alle redskaper, som benyttes ved slaktning eller behandling av kjøtt, skal holdes omhyggelig rene og opbevares således, at de lett kan kontrolleres.
4. De som behandler kjøttvarer, skal jevnlig vaske sine hender og holde dem omhyggelig rene.
5. Det er publikum forbudt å berøre kjøttvarer, som er utlagt til salgs.
6. All spytning og bruk av tobakk er forbudt. Plakat herom skal være opslått på iøinefallende sted i lokalene.
7. Hovedrengjøring skal foretas minst en gang hvert fjerdingår.
8. Slakteavfall skal hver dag fjernes fra lokalene og henlegges i tette jernbeholdere med tett lokk. Disse skal tømmes og rengjøres minst en gang om uken eller oftere, om helserådet påbyr det.
9. Under transport skal kjøttvarer være anbragt på rent underlag og ved rent dekke være beskyttet mot støv og smuss. Det er forbudt å sitte på varene under transporten.
10. Angående kjøttutsalg utendørs kan helserådet til enhver tid fatte de bestemmelser det anser nødvendig.

Se for øvrig «Almindelige bestemmelser».

§ 56.

D. Fisk.

1. På sjøhus og sjøbod, hvor fisk mottas og tilberedes, skal gulvet være i forsvarlig stand og daglig rengjøres.
2. I utsalgssteder for fisk skal disk og bord være dekket av hel plate av sink, glass eller sten.
3. Redskaper, som benyttes ved opdeling eller tilberedning av fisk eller fiskevarer, skal likesom kasser, tønner o. a., som benyttes til opbevaring av fisk, holdes omhyggelig rene.

Se for øvrig «Almindelige bestemmelser».

Kapitel 10.

24 mars.

Smittsomme sykdommer m. m.

§ 57.

1. Når der i en husstand er smittsom sykdom eller mistanke om smittsom sykdom, er vedkommende husfar eller husbond pliktig til snarest å underrette helserådets ordfører derom.
2. Hvis der ombord i fartøi, som kommer inn på havnen, er sykdom, som kan befryktes å være av smittsom natur, skal skibets fører, hvor loven om karantenevesen ikke kommer til anvendelse, straks melde det til havnefogden, som uopholdelig har å underrette helserådets ordfører. Den syke må ikke uten helserådets tillatelse forlate fartøiet. Klær og andre gjenstander, som den syke har benyttet eller vært i berøring med, må heller ikke bringes i land uten helserådets samtykke.
3. Ethvert alvorlig sykdomstilfelle, som kan tenkes å stå i forbindelse med nydelse av giftige, bedervede eller forfalskede nærings- eller nydelsesmidler eller med benyttelse av gjenstander, som inneholder giftige bestanddeler, skal av den tilkalte læge straks meldes til helserådets ordfører med alle de opplysninger lægen kan gi for å få tilfellet oppklart. Han skal likeledes avgi melding om andre sanitære misligheter, som kan tenkes å ha forårsaket eller kunne forårsake sykdommer.

§ 58. Hvad skolene angår, skal særlige forsiktighetsregler iakttas ved følgende sykdommer:

- A. Kolera, kopper, tyfoidfeber, flekktufus, blodgang, difteri, skarlagensfeber, poliomyelit, epidemisk cerebrospinalmeningit og encephalitis letargica.
- B. Meslinger, vannkopper, røde hunder, kikhoste, smittsom øiensykdom, skurv, skabb og herpes tonsurans.
 1. Barn, som lider av noen av disse sykdommer, må ikke gå på skolen.
 2. Optrer noen av de under A. nevnte sykdommer i en familie, har heller ikke friske barn i denne familie adgang til skolen. Forbudet kan av helserådets ordfører utvides til samtlige skolebarn i hele huset.
 3. Barna må ikke gjenopta skolegangen, før den behandlende læge har gitt sin tillatelse. For de under A. nevnte sykdommers vedkommende skal tillatelse være gitt av helserådets ordfører.
 4. Lærere og annet skolepersonale, i hvis hjem smittsom sykdom optrer, er underkastet de samme bestemmelser.
 5. Skolen skal hjemsende ethvert barn, som kan antas å lide av smittsom sykdom.

24 mars. § 59. Angående desinfeksjon, isolasjon og mulige andre forholdsregler ved smittsom sykdom kan helserådets ordfører i hvert enkelt tilfelle treffe nærmere bestemmelser. Personer fra hjem med smittsom sykdom kan således forbys adgang til forsamlingslokaler, kinematografer, folkeboksamlinger o.l. Helse-rådet kan også påby rømning av en leilighet eller av hele huset, hvis det anses nødvendig for å foreta desinfeksjon.

§ 60. Når en smittesfarlig tuberkuløs forandrer bopel, skal det meldes til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler så vel den syke selv som den husvert, hvorfra og hvortil den syke flytter. Fraflyttet værelse eller leilighet må ikke tas i bruk av andre, før rengjøring og desinfeksjon er foretatt etter nærmere bestemmelse av helserådets ordfører.

Kapitel 11.

Dødsfall.

§ 61. Om ethvert dødsfall i byen eller ombord i fartøi på byens havn skal der foreligge anmeldelse på bestemt skjema, før begravelsen kan finne sted. Anmeldelsen leveres til stedets sogneprest og tilstilles av denne helserådets ordfører. Hvis den avdøde under sin siste sykdom ikke har vært behandlet av læge, skal liket synes og anmeldelse utferdiges av en av byens læger.

§ 62. Lik må ikke henligge så lenge, at der ved stank eller forrådnelse forvoldes ulemper.

Kapitel 12.

Almindelige bestemmelser.

§ 63.

1. Hus- og grunneiere er ansvarlige for, at alle de plikter oppfylles, som disse forskrifter pålegger dem. Forsømmelse fra leieboeres eller underordnedes side kan ikke fritta dem for ansvaret.
2. Er hus- eller grunneier ikke bosatt i byen, må han for helserådet opgi en i byen bosatt person, som på hans vegne skal sørge for, at pliktene oppfylles. Også eiere, som er bosatt i byen, kan på samme måte og med samme virkning opgi en stedfortreder.
3. Undlater noen innen den av helserådet eller helserådets ordfører på dets vegne fastsatte frist å utføre noe av det, som påhviler ham etter disse forskrifter eller etter helse-rådets lovmedholdig fattede beslutninger, kan helserådet la dette og hvad det for øvrig måtte finne påkrevet for å hindre at forsømmelsen volder sanitære ulemper eller skader, utføre for vedkommende skyldiges regning.

§ 64. Fartøier, som henligger på byens havn, er under- 24 mars.
kastet helserådets kontroll og er pliktige til å rette sig efter
byens helseforskrifter.

§ 65. Helserådet kan i særlige tilfelle tillate avvikelser fra
disse forskrifter.

§ 66. Overtredelse av disse forskrifter eller av de i medhold
av samme fattede beslutninger straffes efter den almindelige
straffelov.

§ 67. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder
efterat de har fått kongelig stadfesting.

Nye Bruksregler for Grønning statsalmenning, 24 mars.
Skogn herred, Nord-Trøndelag fylke.

Approbert av Landbruksdepartementet 24 mars 1932 i
medhold av lov om skogvesenet av 22 juni 1863 § 48.

1. Åvirkning må kun foretas efter skogvesenets utvisning.
2. Almenningsstyret skal innen hvert års 20 april innsende
til skogforvalteren opgave over hvad der ønskes utvist av
trevirke fra almenningen. Opgaven skal utvise det sam-
lede behov for året, seterved herunder innbefattet.
3. Skogforvalteren fatter derefter bestemmelse om utvisnin-
gens størrelse og om utvisningstiden, hvorom almennings-
styret gis fornøden underretning.
4. Utvisningen foretas med utblinkning av skogforvalteren
eller den han dertil bemyndiger. Minst 2 av almennings-
styrets medlemmer plikter herunder å være til stede.
5. Hugsten skal foregå sommeren innen tidsrummet 24 juni
—24 juli og om vinteren efter almenningsstyrets bestem-
melse, i begge tilfelle dog alltid i løpet av 8 sammen-
hengende dager. Alt virke skal være sammenlunnet til
tider fastsatt av skogforvalteren, hvis bestemmelser med
hensyn til hugst og fremdrift også nøie må overholdes.
6. Utvist virke som har henligget hugget eller gjenstått
uhugget i 2 år faller tilbake til almenningen.
7. Utvist virke må ikke byttes, overdras eller på annen
måte avhendes. Det må heller ikke anvendes til ringere
bruk enn den, hvortil det er egnet eller er utvist. Bakhun
skal hjemkjøres.
8. Almenningsstyret har å føre noiaktig fortegnelse over
samtlige bruksberettigede gårder samt protokoll over ut-
visningene, for hvis riktige fordeling styret har det fulle
ansvar.
9. Forsåvidt almenningsstyret bestemmer, at hugst og drift
skal foregå for almenningskassens regning, overtar det de
bruksberettigedes plikter efter punkt 5.
10. Overtredelse av disse regler er belagt med straff.
11. De hittil gjeldende bruksregler settes herved ut av kraft.

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard